

OPONENTSKÝ POSUDEK DIPLOMOVÉ PRÁCE

Název práce:	Porozumění čtenému u žáků 2. třídy základní školy (analyticko-syntetická a genetická metoda)
Autorka práce:	Bc. Lenka Kulhavá Vlachová
Vedoucí práce:	doc. PhDr. PaedDr. Anna Kucharská, Ph.D.

Předložená diplomová práce se v oblasti rozvoje gramotnosti zabývá aktuálním a dosud často opomíjeným tématem porozumění čtenému textu. Konkrétně se zaměřuje na porozumění textu u žáků druhých ročníků, a to ve vztahu k metodě výuky čtení a také sebehodnocení žáků.

Teoretická část je uspořádána do sedmi kapitol, ve kterých autorka představuje hlavní pojmy, ale také výzkumná šetření vztahující se k empirické části práce. Čerpá při tom převážně z domácích zdrojů, zahraniční jsou zastoupeny prostřednictvím sekundárních citací. Jazyková úroveň práce je kvalitní, z textu je patrný zájem autorky o dané téma. Objevuje se zde však několik formálních i obsahových nepřesností.

Po formální stránce lze poukázat např. na používání označení *třída* místo *ročník*, nesprávné užívání názvu čtenářské zkoušky *Matějčkova zkouška čtení*, nestandardní používání titulů u jmen autorů, záměna Kennetha S. Goodmanna za Goodmannovou (str. 23), chybějící odkaz v seznamu literatury viz např. *Goodmanová (1996)* ze str. 23.

Po obsahové stránce pak zvláště zařazení I. Libermanové mezi stoupence *top-down* modelu čtení, okrajově také označení projektu *Porozumění čtenému – typický vývoj a jeho rizika* jako longitudinálního výzkumu (jednalo se o průřezovou studii). Zatímco některé části lze považovat za nadbytečné (např. popis ve vlastním výzkumu nepoužitých diagnostických zkoušek čtení), v 6. kapitole jsem naopak postrádala zmínku o již publikovaných zjištěních ohledně srovnání obou metod výuky čtení (nutno dodat, že jsou tyto údaje zmíněny později v kapitole diskuze). Také v případě problematiky tichého a hlasitého čtení nevyužila autorka dostupné články a studie zaměřené konkrétně na mladé a začínající čtenáře, které s ohledem na porozumění naopak dokládají lepší výsledky v případě hlasitého čtení (např. Fletcher & Pumfrey, 1988; Prior et al., 2011).

Empirická část práce obsahuje všechny náležitosti. Autorka v úvodu stanovuje dílčí cíle práce a představuje hypotézy, které se zaměřují na srovnání úrovně porozumění textu v závislosti na metodě výuky čtení, pohlaví i s příslušnosti k jednotlivým školám. Zaměřuje se také na souvislost sebehodnocení čtenáře a úrovně porozumění. Data prezentuje a interpretuje autorka přehledně, své postupy zdůvodňuje, zjištěné údaje přímo diskutuje

s literaturou – českými zdroji. Oceňuji také velikost výzkumného vzorku. Hlavní výzkumná zjištění se shodují s již realizovanými studiemi. Vzhledem k obdobným výzkumným designům daných studií však za zajímavé považuji především inovativní pojetí dané problematiky v případě sebehodnocení čtenářů z pohledu skupiny slabých čtenářů.

Práce splňuje nároky kladené na diplomové práce, doporučuji ji proto k obhajobě.

V Praze dne 2.9. 2016

PhDr. Klára Špačková, Ph.D.